

Onderwerp Statenvoorstel vaststellen Provinciaal Inpassingsplan Windpark Eemshaven-West

Dossiernummer	K29	Wettelijke/bestuurlijke uiterste	
Documentnummer	2024-079903	beslisdatum Provinciale Staten	25-09-2024
Datum GS	16-07-2024		
Behandelaar	Grootemarsink, Sander/ Fuite, Johan	Opgelegde geheimhouding op	N.v.t.
Telefoonnummer	06 - 3111 1889/ 06 - 5008 2883		

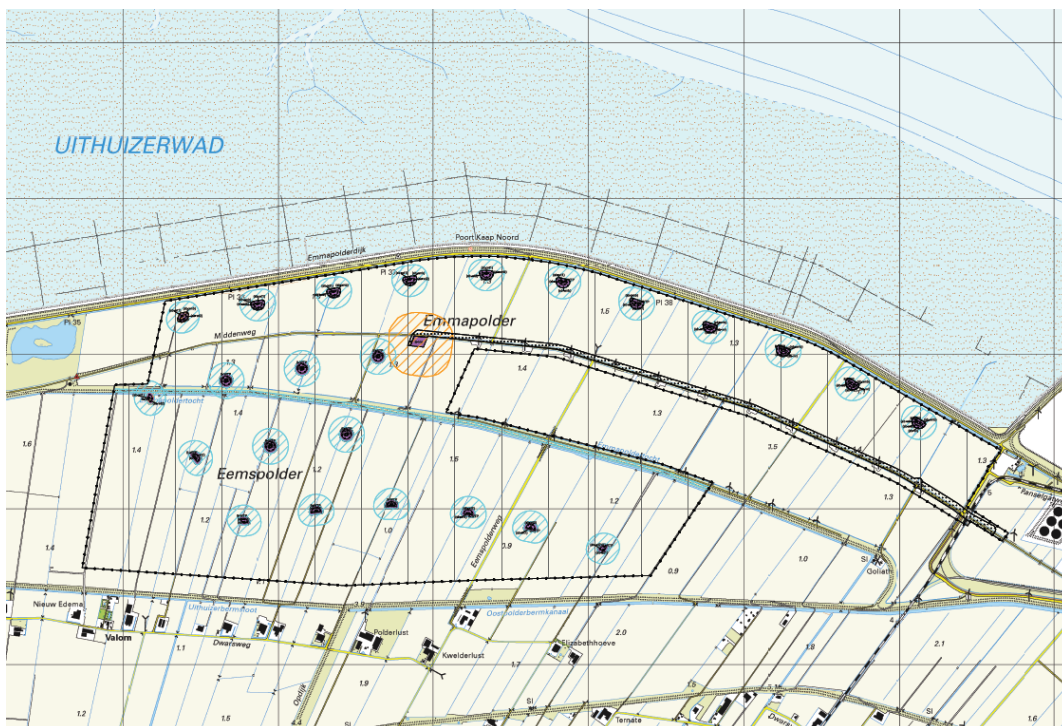
Aanleiding

Dit voorstel gaat over het windpark Eemshaven-West. Dit beoogde windpark van 24 windturbines bevindt zich ten westen van de Eemshaven langs de Waddenkust in de gemeente Het Hogeland (zie afbeelding 1). De ontwerpbesluiten zijn samen met het milieueffectrapport (verder: MER) in december 2023 ter inzage gelegd en vallen daardoor nog onder de Wet ruimtelijke ordening (verder: Wro), in plaats van onder de Omgevingswet. Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage en een aanvullend advies zijn betrokken bij het opstellen van het inpassingsplan. Het plan is nu gereed om vast te stellen. Provinciale Staten zijn bevoegd om het ruimtelijke kader, het Provinciale Inpassingsplan (verder: PIP), vast te stellen (op grond van artikel 3.26 Wro).

In ons Hoofdpijnenakkoord Veur Mekoar hebben we gezegd dat in onze provincie geen ruimte is voor nieuwe plannen voor grootschalige wind- en zonneparken op land en dat bij nieuwe initiatieven omwonenden blijvend voordeel moeten hebben van de opbrengsten, bijvoorbeeld door minimaal 50% lokale participatie. De procedure van windpark Eemshaven-West is een lopende procedure sinds circa 2014. Voorgaande colleges hebben in deze procedure al keuzes gemaakt en uitgangspunten vastgesteld, onder andere over lokaal eigendom. De ontwikkeling van dit windpark valt daarmee - zie argumenten 1.1, 1.2 en 1.3 - binnen het vigerende provinciale beleid. Daarom doen we u nu dit voorstel om het windpark Eemshaven-West mogelijk te maken.

Beslispunten

1. Vaststellen van het gewijzigd Provinciale Inpassingsplan voor het windpark Eemshaven-West;
2. Bekendmaking door middel van publicatie.

Afbeelding 1. Plangebied Windpark Eemshaven-West met het beoogde windpark

Argumenten

1.1 Met dit plan geven we invulling aan de beleidsmatige aanwijzing van het gebied Eemshaven-West als concentratiegebied voor grootschalige windenergie.

Op [24 maart 2014](#) hebben uw Staten het gebied Eemshaven-West aangewezen als concentratiegebied voor grootschalige windenergie. Dit betrof een uitbreiding van het al bestaande concentratiegebied op en rondom de Eemshaven. Deze uitbreiding volgde op het [Energieakkoord](#). Groningen heeft naar aanleiding daarvan een taakstelling voor windenergie op land op zich genomen van 855,5 MW opgesteld vermogen. Met de aanwijzing van dit gebied zijn we aan de slag te gaan met de planuitwerking. Met de vaststelling van het PIP kunnen windturbines in het gebied worden geplaatst, wat het planologische kader vormt voor het windpark. Bij de het tot stand komen van het plan zijn alle relevante ruimtelijke belangen meegewogen. Het plan voldoet aan de vereisten van een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Het windpark levert een belangrijke bijdrage aan de productie van hernieuwbare energie en valt binnen de Regionale Energiestrategie Groningen 1.0.

Eemshaven-West is expliciet in de RES 1.0 (Regionale Energie Strategie) genoemd. Eemshaven West maakt 24 windturbines mogelijk, die een aanzienlijke bijdrage (elektriciteit voor ongeveer 150.000 huishoudens) leveren aan de productie van hernieuwbare energie. Hiermee geven we invulling aan het bod uit de Regionale Energiestrategie Groningen 1.0.

1.3 Het plan voldoet aan de relevante beleidskaders en wetgeving.

Voor het windpark Eemshaven-West is een plan- en projectmilieueffectrapport (verder: MER) gemaakt. Hiermee is voldaan aan de

wettelijke eisen van het Besluit milieueffectrapportage. Het plan is gebaseerd op onder andere de resultaten van het MER. We hebben de provinciale omgevingsverordening, [het beleidskader Saneren en Opschalen, Participatie en Gebiedsfonds](#) 2015, (vastgesteld in 2015, verder: het Beleidskader, met onder meer uitgangspunten ten aanzien van lokale participatie), de Wet natuurbescherming, de Waterwet en de Wro gevolgd.

1.4 In het plan stellen we gemotiveerde eigen milieunormen, in navolging op de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtsspraak van de Raad van State over windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding.

Door [de tussenuitspraak](#) in de procedure over windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding zijn de milieunormen uit het Activiteitenbesluit buiten toepassing verklaard vanwege de onjuiste totstandkoming van die normen (voor meer achtergrond, zie [Informatiepunt Leefomgeving](#)). In de plaats van de normen uit het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag zelf normen stellen ter bescherming van de leefomgeving en het milieu. Daar wordt in dit geval voor gekozen. Deze normen zijn onderzocht in het MER en de keuze voor de norm is gemotiveerd in de toelichting op het PIP en vastgelegd in de regels van het PIP. Hierbij hebben wij de ervaringen uit het proces van windpark Delfzijl Zuid Uitbreiding betrokken ([uitspraak Raad van State](#)). Met deze milieunormen stelt u regels aan de bescherming van de leefomgeving. De voorgestelde normen zijn gebaseerd op een brede afweging. In het PIP zijn tevens normen opgenomen voor tonaal geluid en laagfrequent geluid. De normen en de onderbouwing vindt u terug in de toelichting van het PIP in hoofdstuk 5.

1.5 De gemeente Het Hogeland heeft ingestemd met de ontwikkeling van het windpark Eemshaven-West.

Het voorkeursalternatief voor het windpark is tot stand gekomen in afstemming met de gemeente Het Hogeland. De gemeente heeft in een zienswijze (alleen) gevraagd de bouwregels voor het beoogde transformatorstation aan te passen. Die zienswijze hebben we overgenomen, zie argument 1.10. Tevens is, gelet op het bepaalde in artikel 3.26, lid 1 van de Wro, bepaald dat de gemeenteraad in de gelegenheid wordt gesteld om te reageren op het instrument inpassingsplan. Dit wordt het horen van de raad genoemd. Vanuit de gemeente het Hogeland is kenbaar gemaakt dat hier geen gebruik van wordt gemaakt. Wel is dus een zienswijze door het College van Burgemeester en Wethouders ingediend.

1.6 De omgeving profiteert mee van de komst van het windpark Eemshaven-West.

Omwonenden profiteren mee van het windpark via lokaal eigendom, een MWh-bijdrage en de profijtregeling van het gebiedsfonds Eemshaven. Wij geven hiermee invulling aan uw opdracht om het Beleidskader toe te passen op de ontwikkeling van windenergie in dit gebied. Verder levert de komst van het windpark ook inkomsten op voor de grondeigenaren die zijn verenigd in de Stichting Eemswind. Het windpark bestaat uit 24 windturbines. Voor 23 turbines zijn vergunningen aangevraagd met als eigenaren: Vattenfall (18 windturbines) en de lokale partijen Energie Coöperatie Oudeschip en Omstreken (ECOO B.V. twee windturbines, 'dorpsmolens') en Drie Meulen

Wind B.V. (drie windturbines; lokale grondeigenaren). Voor de 24^e turbine kan nog een vergunning worden aangevraagd (zie ook kanttekening 2.4).

1.7 Met initiatiefnemer is een privaatrechtelijke overeenkomst gesloten waarmee de financiële risico's voor de provincie zijn beperkt.

Bij de vaststelling van een nieuw ruimtelijk plan kunnen bestaande activiteiten hinder of schade ondervinden. Hiervoor bestaat de planschaderegeling onder de Wro, artikel 6.1. We hebben [artikel 6.24 Wro](#) toegepast en daarmee afgesproken dat de eventuele planschade voor rekening van de initiatiefnemer is, zodat de provincie geen kosten heeft. Dit is tevens verbonden aan artikel 13.3c Omgevingswet in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De zogenoemde anterieure overeenkomst bevat ook afspraken over de betaling van bepaalde kosten, leges, tijdelijkheid, naderingsdetectie, het opruimen van turbines en financiële verplichtingen aan de omgeving. Hiermee wordt het plan economisch uitvoerbaar geacht (zie ook hoofdstuk 7 in het PIP). De overeenkomst is onder de geheimhouding van de provinciewet gebracht ([hoofdstuk VA Provinciewet](#)).

1.8 Het plan geeft concreet invulling aan de eerder door u gestelde kaders.

Doordat u ons in 2014 het kader voor de ontwikkeling van windenergie in het gebied Eemshaven-West heeft gegeven, heeft u gekozen voor de invulling van dit gebied met windturbines. Voorliggend voorstel vormt enkel de uitwerking en het sluitstuk van die eerder gemaakte keuze. Wij achten het ter inzage gelegde ontwerpplan in lijn met de goede ruimtelijke ordening; er zijn sindsdien geen ruimtelijk relevante omstandigheden, zoals binnengekomen zienswijzen, om daarover nu anders te oordelen. Omdat het plan volgens de regels van goede ruimtelijke ordening is opgesteld, voldoet aan procedurele vereisten en het sluitstuk is van een reeds lang lopend proces.

1.9 Er is invulling gegeven aan de procedurele vereisten voor inspraak en advies.

Het ontwerp-inpassingsplan heeft, samen met het milieueffectrapport en de ontwerp-vergunningen, gedurende zes weken ter inzage gelegen. Ook is er een informatiebijeenkomst, gezamenlijk met de ter inzagelegging van het ontwerp PIP Oostpolder, georganiseerd in het gebied. In deze periode kon eenieder zienswijzen indienen en is advies gevraagd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage. Er zijn 25 zienswijzen ingediend. Deze zijn van een antwoord voorzien in de Nota van Zienswijzen (bijlage 1). De zienswijzen hebben geleid tot enkele ondergeschikte aanpassingen in het inpassingsplan.

Het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is overwegend positief (d.d. 26 maart 2024 bijlage 5). Naar aanleiding van het advies is aan externe adviseurs aanvullend advies gevraagd over de effecten van het windpark op vogels in het Waddengebied (bijlage 6). De adviezen gezamenlijk zijn aanleiding voor het opnemen van een voorwaardelijk bepaling in het inpassingsplan voor 4 van de 24 turbines. Dit is gemotiveerd

in de Nota van zienswijzen, punt 5. In hoofdstuk 8 van de toelichting op het PIP is de maatschappelijke uitvoerbaarheid aangetoond.

1.10 De regels voor bijbehorende voorzieningen (transformatorstation) zijn aangescherpt.

In onze brief van [5 december 2023](#) informeerden we u over een nader advies dat zou worden ingewonnen over de locatie van het transformatorstation. Er zijn geen zienswijzen ingediend over de locatie van het transformatorstation. Eén zienswijze (van de gemeente Het Hogeland) vraagt om aanscherping van de bouwregels voor het transformatorstation. Er zijn geen zienswijzen ingediend over de locatie.

Op basis van de uitkomsten van de nadere adviezen over de locatie van transformatorstation hebben we, na een integrale afweging waarin ook de juridische en financiële risico's zijn betrokken, ervoor gekozen de locatie van het transformatorstation in het plan te handhaven. Mede naar aanleiding van de zienswijze zijn de regels voor het transformatorstation aangescherpt (artikel 3 van de regels van het PIP).

Kanttekeningen

2.1 De eigen norm voor geluid (L_{den}) is niet hetzelfde als de concept-milieunormen van het Rijk.

Gekozen wordt om niet de aansluiting te zoeken bij de voorkeurswaarde van 45 dB L_{den} uit de concept-milieunormen die het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat publiceerde in oktober 2023. De waarde van 47 dB L_{den} die we in het plan hanteren betreft wel de grenswaarde die is opgenomen in de concept-milieunormen. Voor de nachtperiode is 39 dB L_{night} als norm opgenomen. Dit is identiek aan de concept-milieunorm. Zoals aangegeven onder argument 1.4 ligt hier een zorgvuldige belangenafweging aan ten grondslag.

Een norm voor windturbinegeluid van 47 dB L_{den} en 39 dB L_{night} voor alle windturbines binnen het windpark is gezien de lokale situatie en op basis van een afweging tussen de te verwachten hinder en het belang van opwekking van duurzame elektriciteit met windturbines ruimtelijk aanvaardbaar en voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Bovendien sluit deze L_{den} -norm aan bij de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl.

Om tegemoet te komen aan wensen vanuit uw Staten is een norm voor tonaal geluid gesteld (artikel 4.4.2). Daarnaast bevat dit inpassingsplan een bepaling over de maximale emissies van laagfrequente geluid van de windturbines (artikel 4.4.1d). Het opnemen van normen voor deze geluidsaspecten biedt in de toekomst een grond om op te handhaven als sprake is van overschrijding. Hiermee voorkomen we dat een gebrek aan handhavingnormen kan ontstaan, zoals het geval is bij windpark N33.

2.2 De Commissie m.e.r. is overwegend positief met een kanttekening voor zover het de invloed op de vogels betreft.

Op 26 maart 2024 bracht de Commissie m.e.r. advies uit over het MER voor het windpark Eemshaven-West. Zij concludeerde dat het MER van hoge

kwaliteit is, maar dat het de gevolgen voor de Waddenzee onderschat. De Commissie m.e.r. stelt dat het windturbinepark de ruimte voor vogels in de Waddenzee verkleint en daarmee dus de concurrentie om ruimte en voedsel vergroot. In de Nota van zienswijzen (bijlage 1) gaan wij onder **punt 5** uitgebreid in op hoe we omgaan met het advies van de Commissie m.e.r. Hieronder vatten we de kern daarvan samen.

Aanvullend advies

De conclusies van de Commissie m.e.r. wijken af van onze conclusies op basis van het MER, de natuurtoets en de bij de Passende Beoordeling behorende ecologische onderzoeken. Daarom hebben wij aanvullend advies gevraagd aan twee externe deskundigen. Het aanvullende advies concludeert dat:

- a. er voldoende informatie beschikbaar is over de effecten op het foerageergebied; de effecten van het windpark staan het verlenen van een natuurvergunning en het vaststellen van het PIP niet in de weg;
- b. verdere verruiging van de vegetatie van de Ruidhorn (nabijgelegen natuurgebied) moet worden voorkomen, zodat het gebied geschikt blijft als hoogwatervluchtplaats, ook om het effect van het windpark op te kunnen vangen.

Voorwaarden in het Inpassingsplan

Naar aanleiding van het aanvullende advies zijn de besluiten voor windpark Eemshaven-West aangepast. Het bleek noodzakelijk om zowel in het inpassingsplan - waarvoor u bevoegd gezag bent - als in de natuurvergunning (bevoegdheid GS) voor het windpark een nadere voorwaarde op te nemen (regel 4.2.1c en 4.4.4.e). In het Inpassingsplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de vier oostelijke turbineposities van de noordelijke rij. Deze turbineposities hebben een aparte aanduiding op de verbeelding (de plankaart). Voor windturbines op deze posities is in het inpassingsplan de voorwaardelijke verplichting opgenomen dat ze pas mogen worden gebouwd en in gebruik mogen zijn als aantoonbaar is geborgd dat de kwaliteit van de Ruidhorn goed genoeg is als hoogwatervluchtplaats voor overtuigende vogels. Het gaat er om dat verdere verruiging van de vegetatie van de Ruidhorn (ten opzichte van de situatie zoals betrokken in de Passende beoordeling), niet plaatsvindt. Deze situatie is als nulsituatie voor de kwaliteit van de Ruidhorn in het inpassingsplan vastgelegd. Hieraan is ook een verplichting tot monitoring verbonden. In de natuurvergunning is een hiermee corresponderend voorschrift opgenomen.

Concluderend

Op basis van alle uitgevoerde onderzoeken en het aanvullende advies concluderen wij dat het windpark ten aanzien van het aspect natuur een beperkte impact heeft op de Waddenzee. Met het opnemen van de voorwaardelijke verplichting en de verplichting tot monitoring is geborgd dat er voldoende ruimte blijft voor vogels. Wij achten het plan daarom uitvoerbaar, hetgeen gezien het voorgaande voldoende is gemotiveerd

2.3 Er zijn zienswijzen ingediend door omwonenden tegen de komst van een windpark in het gebied Eemshaven-West.

Niet iedere inwoner in de nabijheid van het gebied is blij met het plan voor windpark Eemshaven-West. Omwonenden zijn betrokken bij de procedure met zowel proces- als projectparticipatie (zie ook 'Participatie' verderop). Een ingrijpende verandering in de leefomgeving zoals de komst van een windpark kan altijd tot weerstand leiden onder omwonenden, maar dat betekent niet dat de ontwikkeling geen doorgang kan vinden aangezien de behoeften en belangen van de samenleving door de tijd heen veranderen.

Wij hebben ons ervoor ingezet om de verandering aan de leefomgeving zo goed mogelijk in te passen en ruimtelijke kwaliteit hierbij centraal te stellen. Zo houden we een geruime afstand aan van ongeveer 1 km tot de bebouwing van Valom en Heuvelderij en staan de turbines in een helder grid dat de landschappelijke lijn van de Waddenkust volgt. Door de financiële regelingen zoals aanspraak op planschade en de profijtregeling uit het gebiedsfonds profiteren bewoners financieel mee van deze ontwikkeling. Daarnaast is naar aanleiding van de raadpleging en de binnengekomen zienswijzen een verplichting opgenomen in het PIP tot toepassing van naderingsdetectie, zodat de obstakelverlichting beperkt wordt.

2.4 De provincie heeft een overeenkomst met initiatiefnemer Wintermolen, waar een inspanningsverplichting in is opgenomen, met het doel dat zij een windturbine kan ontwikkelen in het gebied Eemshaven-West. Dit plan biedt hen die ruimte niet (rechtstreeks).

Het inpassingsplan gaat over de planologische mogelijke windturbines te bouwen, maar niet over wie van die mogelijk gebruik maakt. Ondanks dat is de provinciale overeenkomst met Wintermolen B.V. relevant in de belangenafweging over dit plan. Voor zover ons bekend is Wintermolen niet in bezit van grond op een van de aan te wijzen turbinelocaties. Dat betekent dat zij binnen de kaders van dit plan niet rechtstreeks en ook niet in samenwerking met andere exploitanten een windturbine kunnen ontwikkelen. Dit staat het vaststellen van dit plan echter niet in de weg. Wij werken deze kanttekening hieronder nader uit.

Gezamenlijk plan blijft uit

Op velerlei momenten hebben wij Wintermolen aan tafel gezet met de overige initiatiefnemers in het gebied. Hier is nooit een gezamenlijk initiatief uit voort gekomen. Ook het proces met een neutrale gespreksleider, waarover u op [21 februari 2023](#) bent geïnformeerd, heeft niet in een compromis kunnen resulteren.

Voor het vaststellen van het voorkeursalternatief (VKA) in februari 2023 hebben wij advies gevraagd aan de commissie m.e.r. over de onderzochte inrichtingsalternatieven van het gebied. Zij concludeerden dat de grondposities van Wintermolen geen aanleiding zijn om nieuwe inrichtingsalternatieven te onderzoeken. Het VKA C24 is daarmee correct tot stand gekomen.

Alternatief plan Wintermolen onvoldoende onderbouwd

Tijdens de voorbereiding van de ontwerpbesluiten voor windpark Eemshaven-West heeft Wintermolen B.V. een alternatief plan ingediend met een

opstelling van 25 windturbines. Dit plan hebben wij beschouwd en daaruit is geconcludeerd dat belangrijke milieu-informatie ontbreekt, waardoor we het plan niet goed kunnen beoordelen. Wintermolen B.V. is hiervan op de hoogte gesteld, maar zij heeft de informatie niet aangevuld. Er is daarom geen aanleiding om aan te nemen dat er een alternatieve opstelling mogelijk is die beter voldoet aan een goede ruimtelijke ordening en de provinciale belangen.

Schaarse rechten

Door Wintermolen is in een zienswijze aangevoerd dat met het inpassingsplan sprake is van verdeling van schaarse rechten. Volgens Wintermolen dient de provincie duidelijk te maken hoeveel schaarse rechten er zijn en hoe deze worden verdeeld. Naar ons oordeel is deze claim van Wintermolen niet terecht. Een provinciaal inpassingsplan ziet niet toe op de verdeling van schaarse rechten, net zoals een bestemmingplan dat volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: de Afdeling) niet doet (vergelijk: ECLI:NL:RVS:2018:4198). Een inpassingsplan creëert, in de woorden van de Afdeling, "*geen schaarste anders dan de schaarste die kenmerkend is voor ruimtelijke plannen waarin een bepaald gebruik van de grond [...] beperkt is tot de daartoe bestemde locatie*". Er is voor ons geen reden om in het relatie tot het PIP af te wijken van de bestendige lijn van de Afdeling.

Potentiële ontwikkeling turbine op Rijksvastgoedgrond door Wintermolen

Overigens maakt één windturbine geen onderdeel uit van de de gecoördineerde procedure (zie ook 'Rol PS - Coördinatieregeling voor inpassingsplan en vergunningen'). Deze turbinepositie is gesitueerd op grond van het Rijk. Het beleid van het Rijksvastgoedbedrijf vereist eerst een bestemmingswijziging, voordat zij de ontwikkellocatie kunnen tenderen. De partij die de tender wint kan een vergunning voor deze turbinepositie aanvragen. Het staat Wintermolen vrij aan deze tender mee te doen en de ontwikkellocatie via deze weg te bemachtigen. Het mededingingsrecht staat echter in de weg dat wij ons hiermee bemoeien.

Aanvragen Wintermolen voor 1 en 2 turbines en juridische procedures

In 2020, respectievelijk 2021, heeft Wintermolen aanvragen ingediend voor de ontwikkeling van windturbines in het gebied Eemshaven-West (zie ook het kopje Rol PS - Eerdere behandeling in PS). De aanvraag voor 1 turbine is geweigerd wegens het ontbreken van een verklaring van geen bedenkingen (wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening), de aanvraag voor 2 turbines moest buiten behandeling worden gelaten wegens het ontbreken van een MER. Tegen beide besluiten lopen procedures bij de Afdeling. Er is op het moment van schrijven voor beide zaken nog geen zittingsdatum gepland. Wij informeren u over de uitkomsten van de procedures.

Concluderend

De overeenkomst met Wintermolen moet u in de beraadslaging betrekken (met u gedeeld op [22 juni 2021](#)). De overeenkomst kent geen resultaatverplichting, maar enkel een inspanningsverplichting. Wij hebben ons herhaaldelijk op het standpunt gesteld dat wij hieraan hebben voldaan,

en tegelijkertijd voortdurend opnieuw getracht de partijen tot een gezamenlijk plan te laten komen. Het kan de provincie niet worden verweten dat partijen hier niet in geslaagd zijn. Wij zijn daarom van mening dat het plan doorgang kan vinden.

2.5 De tijdelijk van het windpark kent geen koppeling met de Crisis- en herstelwet en is op andere wijze geborgd.

Het Besluit uitvoering Crisis- en herstel (artikel 7o, lid 1) voorzag in de mogelijkheid windparken tijdelijk te bestemmen (voor een periode van 25 tot 30 jaar), mits het daartoe strekkende ruimtelijke besluit uiterlijk 15 juli 2021 wordt vastgesteld. Deze datum ligt inmiddels in het verleden waardoor dit onderdeel van het besluit uitvoering Crisis- en herstelwet niet meer van toepassing is. Om te voldoen aan het provinciale beleid over tijdelijkheid is daarom de tijdelijkheid op andere manieren geregeld.

Windturbines mogen maximaal 30 jaar blijven staan en moeten daarna worden verwijderd. Dit leggen we vast in de omgevingsvergunning en de overeenkomst tussen de provincie en de vergunninghouders. Bovendien moeten de windturbines voldoen aan bepaalde afmetingen en milieueffecten zoals in het MER onderzocht. Door technische en economische ontwikkelingen voldoen toekomstige windturbines waarschijnlijk niet meer aan deze voorwaarden, waardoor een heroverweging nodig is voordat nieuwe turbines mogen worden gebouwd. Het plan en de vergunningen geven op die manier invulling aan de gewenste tijdelijkheid.

Rol PS

Plan valt niet onder de Omgevingswet

Omdat het ontwerp-inpassingsplan voor 1 januari 2024 ter inzage is gelegd valt het plan onder de oude wetgeving (Wet ruimtelijke ordening). De bevoegdheid tot vaststellen ligt daardoor bij PS.

Bevoegdheid tot vaststellen Inpassingsplan

Uit de Elektriciteitswet 1998 (verder: Ew) artikel 9c volgt dat de provincie bevoegd gezag is voor windparken met een vermogen van 5 tot 100 MW. Voor zulke windparken kunnen PS een PIP vaststellen (artikel 3.26 Wro). In de loop van de procedure is de omvang van het windpark groter geworden dan 100 MW (hierover bent u geïnformeerd per brief op d.d. 5 december 2023). Bij windparken met een vermogen dat groter is dan 100 MW is op basis van de Ew de minister van Economische Zaken en Klimaat (verder: EZK) bevoegd gezag. Omdat de procedure al gevorderd was en wij graag zelf de regie behielden over de procedure, hebben wij EZK verzocht om de bevoegdheid aan ons over te dragen, volgens artikel 9b, lid 3 van de Ew.

We vragen u nu om het PIP voor het windpark Eemshaven-West vast te stellen.

Coördinatieregeling voor inpassingsplan en vergunningen

Op grond van artikel 9b van de Ew coördineren wij de voorbereiding en bekendmaking van de vergunningen voor de realisatie van het windpark. U heeft op grond van de Wro in 2014 met een coördinatiebesluit de provinciale

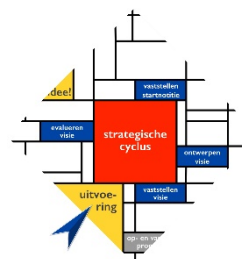
coördinatieregeling, als bedoeld in paragraaf 3.33 Wro, van toepassing verklaard. Hiermee kunnen wij ook het PIP gecoördineerd voorbereiden en bekendmaken, samen met de vergunningen die op grond van de Ew al gecoördineerd worden voorbereid en bekendgemaakt. Dit heet de gecoördineerde procedure.

Rol GS

Voor de bouw en het gebruik van het windpark zijn diverse vergunningen nodig. Dit betreft in elk geval de omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), een watervergunning en een vergunning en ontheffing op de grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Wij zijn - als gevolg van de coördinatie - bevoegd voor het verlenen van de omgevingsvergunning, de watervergunning en de vergunning en ontheffing op grond van de Wnb. Deze vergunningen maken onderdeel uit van de gecoördineerde procedure en hebben samen met het PIP ter inzage gelegen. Aanvragen voor de vergunningen zijn ingediend voor 23 turbines. Na vaststelling van het PIP door uw Staten, verlenen wij de definitieve vergunningen. De vergunningen moeten voldoen aan de kaders die u met het PIP stelt.

Beleidsfase

Dit onderwerp bevindt zich in de uitvoerende fase. Met het vaststellen van het provinciale omgevingsbeleid in 2014 heeft u de strategische cyclus ten aanzien van dit onderwerp al doorlopen. Met voorliggend voorstel geven we invulling aan de beleidskeuzes ten aanzien van windenergie uit die periode.

Toetsing aan een goede ruimtelijke ordening

U bent bevoegd voor het vaststellen van het PIP. Hierbij dient er sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening. Hiermee bedoeld de wetgever dat het plan past binnen de geldende beleidskaders en dat het bevoegd gezag de gevolgen voor de leefomgeving aanvaardbaar acht. Dit is per relevant onderwerp uitgewerkt in hoofdstuk 5 van de toelichting van het PIP.

Eerdere behandeling in PS

Per brief bent u de afgelopen jaren meermaals geïnformeerd over de procedure rondom windpark Eemshaven-West, meest recent met een informerende brief over de het vrijgeven van de ontwerpbesluiten voor windpark Eemshaven-West (documentnummer: [2023-131282](#)).

Participatie

Participatie bij de totstandkoming van het plan voor dit windpark kent verschillende vormen. We lichten de verschillende soorten kort toe.

1. Procesparticipatie

Klankbordgroep

Om omwonenden te betrekken bij en informeren over de ontwikkeling van het windpark Eemshaven-West is er gebruik gemaakt van een klankbordgroep waarin omwonenden, overheden, belangengroepen en

initiatiefnemers zitting hadden. Hiermee is invulling gegeven aan het onderdeel participatie uit het Beleidskader.

Informatieavond

Op woensdag 17 januari 2024 heeft een informatieavond over de ontwerpbesluiten plaatsgevonden in hotel Ekamper in Roodeschool.

Formele inspraakprocedure

Op deze procedure is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing (Afdeling 3.4 van Algemene wet bestuursrecht). Dit betekent dat er na kennisgeving ontwerpbesluiten ter inzage zijn gelegd waarop eenieder een zienswijze heeft kunnen indienen. Hier is door 25 partijen gebruik van gemaakt, waarop wij met bijgevoegde Nota van Zienswijzen (bijlage 1) hebben gereageerd. Na kennisgeving van de vaststelling van de definitieve besluiten hebben potentiële appellanten 6 weken om in beroep te gaan tegen de besluiten bij de Afdeling.

2. Projectparticipatie

Dorpsmolens

Het windpark Eemshaven-West is het eerste Groningse windpark waarin een energiecoöperatie dorpsmolens realiseert. Het uitgangspunt dorpsmolens is door ons college voorgesteld nadat het beleid voor Saneren en Opschalen (dat onderdeel was van het Beleidskader) was afgerond. Dit is vervangen door de voorwaarde dat er 10% lokaal eigendom moet worden gefaciliteerd binnen nieuwe windparken. Twee turbines van de turbines worden gebouwd en geëxploiteerd door de Energiecoöperatie Oudeschip en Omstreken.

Gebiedsfonds Eemshaven

Het onderdeel Gebiedsfonds uit het Beleidskader krijgt invulling via het gebiedsfonds Eemshaven. De initiatiefnemers zijn verplicht hier een bijdrage van €1050,- per megawatt per jaar aan te doen (die geïndexeerd wordt). Deze bijdrage vormt mede het gebiedsfonds, waaruit de profijtregeling en projectenregeling worden betaald. Het gebiedsfonds Eemshaven richten we momenteel op.

Aanvullende MWh bijdrage

De initiatiefnemers bieden direct omwonenden van het windpark een aanvullende manier van projectparticipatie aan in de vorm van een MWh-bijdrage. Hierdoor delen omwonenden ook mee in de opbrengsten afhankelijk van de energieproductie en de geldende markttarieven voor elektriciteit.

Drei Meulen Wind

Grondeigenaren uit het gebied ontwikkelen drie windturbines van het windpark.

3. Regionale Energiestrategie

De regionale Energiestrategie Groningen (verder: RES) is een samenwerking van lokale en regionale overheden en groepen belanghebbenden uit Groningen over de productie van hernieuwbare energie. De RES heeft geresulteerd in een gezamenlijk bod voor de hernieuwbare energieproductie

in de provincie Groningen van 5,7 TWh per jaar, met een ambitie van 6,4 TWh per jaar. Windpark Eemshaven-West maakt voor 0,3 TWh onderdeel uit van het bod en is daarmee een belangrijke bouwsteen voor de RES Groningen.

Advies

Wij stellen u voor het in ontwerp bij dit statenvoorstel opgenomen besluit vast te stellen.

Groningen, 17 juli 2024

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Hans Schrikkema, secretaris

Bijlagen

Nr.	Titel	Documentnummer
0.	Leeswijzer	2024-094363
1a.	Inpassingsplan (toelichting en regels)	2024-095090
1b.	Verbeelding	2024-085653
1.1	Bijlagenbundel toelichting	2024-094468
1.2	Bijlagenbundel regels	2024-095146
2	Nota van Zienswijzen (met bijlagen)	2024-094469
3	Ontwerp-besluit Provinciale Staten	2024-085241